

Szerkesztési iroda:
Nagybeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hora a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitzi Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeskerek, Zápolya-utca 1.
hora a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy óra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 270. szám.

Szombat november 26.

Megy a gőzös.

(Politikai munkatársunktól.)

Budapest, november 26.

Nevezük el a sokat emlegetett államgépvezetőt ez egyszer mozdonyrak. A legutóbbi években sok kisiklásban volt része ennek a mozdonyrak. Hol hamis váltoállítások, hol meggondolatlan, könnyelmű csínytevés miatt. Állambiztonságunk rendszerint megrekedt az ex-lex hamis vágányán, a legkedvezőbb esetben pedig ekkésve érkezett a végállomásra: küzdelmes indemnítási viták árán.

Hét esztendő óta az idén történik meg először, hogy az ex-lex vágányt az ügyes mozdonyvezető elkerülte, hogy ez a vágány egyáltalán használaton kívül helyeztetett. Ami pedig az indemnítást, a késést illeti, az még ez egyszer el nem volt ugyan kerülhető, de a késésnek oka ezúttal már nem a mozdonyvezető, a kormány, sem a vasuti személyzet, a többség, hanem az, hogy az előző rendszer amerikaiázása folytán feltorlódtak nehézségek még mindig nincsenek egészen eltakarítva.

Még egy-két nehézség, amelyeknek letakarítása még pár hétig fog tartani és egészen szabad lesz a pálya, a nemzeti munka pályája.

De már így is örömmel konstatáljuk, hogy a Khuen-Héderváry-kormány ernyedetlen, komoly, céltudatos munkája máris olyan kedvező helyzetet teremtett, hogy a jövő év első négy hónapjára szóló indemnítási letárgyalása szinte meglepetésszerűen simán megy.

A pénzügyi bizottság egyetlenegy ülésen végzett vele és noha egyes ellenzéki elemek a sajtóban és a klubokban nagy

hangon híresztelték, hogy ezen indemnítási elintézése nem fog olyan simán menni, mint a személyesítés, mert hát a kormány ilyen meg amolyan bünöket követett el a nemzet rovására, például a delegációban, lemondva a katonai követelésekről: az ellenzék vezetőemberei és komolyabb elemei e uttal nem ugrottak az ugratóknak, hanem a józan ész szavára hallgattak.

Belátták, hogy a mostani indemnítási szükségét nem a mostani kormány, hanem még, habár indirekte is az ő rendszerök okozta és ennélfogva nem csináltak az indemnításból politikai, bizalmi kérdést, hanem arra az igen helyes álláspontra helyezkedtek, hogy a rendes költségvetési állapotra, még indemnítási alakjában is, elsősorban nem a kormánynak, mint végrehajtó állami közegnek van szüksége, hanem az országnak.

A képviselőház tehát hamar tető alá hozza az indemnítást. Megy a gőzös a nemzeti munka, a rendes közállapotok felé. S az a nemzet, amelynek bizalma júniusban nagy többséget adott gróf Khuen-Hédervárynak, nem fog csatlakozni. Mert most már gyors egymásutánban fogják követni egymást a kormány alkotó cselekedetei.

A koleravészedelem Torontálmegyében.

A hatóságok és orvosok ténykedése — Lesz-e nagyobb vészedelem tavasszal?

Nagybeskerek, november 26.

Minduntalan haljuk, vagy olvassuk, hogy hol itt, hol ott koleragyanus vagy valódi koleramegbetegedés fordul elő megyékben. Különös, hogy addig míg az intéző körök, az orvosok, a hatóságok minden esetet a legkomolyabban vesznek

s minden szükségeset megtesznek arra, hogy a koleramegbetegedések járványává való fejlődését megakadályozzák, addig a nagyközönség tulajdonképpen nemcsak, hogy nem támogatja az orvosokat és a hatóságokat a kolera leküzdésének nehéz feladatában, ha nem is szegül ellen a hatósági intézkedéseknek, azonban annál élesebben kritizálja azokat s egyébkénti passiv magatartása sincs az ügy érdekében.

Első sorban az orvosok ténykedése lesz megkritizálva s nem ritkán hallani, hogy a megbetegedés nem is kolera, hanem az orvosok alaptalanul kolerának mondják, „hogy több fizetést” kaphassanak.

Tény, hogy a kolera klinikai jelenségei, szimptomái több vele rokon, nem fertőző megbetegedésnél is meg vannak s éppen ezért a kolera első esetei tévedésre adhatnak alkalmat s csakis a betegségnek járványává való gyors fejlődése hívja fel a figyelmet arra, hogy mégis kolera a megbetegedés.

Ismeretes, hogy a kolera fertőző csirái, bakteriumai vannak s ezek főleg a betegnek tápcsatornájában, a gyomorban és belekben tanyáznak s a hány dékkel és ürülékkel távoznak el a szervezetből. S csakis ezen bakteriumok szakszerű kimutatása esetén bizonyosodik be, hogy a megbetegedés tényleg valódi ázsiai kolera. A kolera a bakteriumok pálcika alakúak, azaz bacillusok, bacillus pedig sokféle van, amelyeket még nagytól sem lehet egymástól biztosan megkülönböztetni, miért is hogy teljes biztonsággal lehessen a kérdésben dönteni, ezen a betegségtől, úgy az elhaltaktól származó bacillusok megfelelő szakintézetben tenyésztetnek s azokkal oltásokat végeznek, ha mindezen procedúra után a bacillus természete a kolera bacillusával megegyezik, úgy megállapítható, hogy a szóban forgó eset valódi kolera.

Ilyen a hatóság rendelkezésére álló intézet csak egy van az országban és pedig Budapestben.

Miután a vizsgálat ilyen körülményes ügy, érthető, hogy napokig is eltart, míg a megbetegedés koleraának jelezteik, mindaddig pedig míg ezen bakteriologikus vizsgálat megejtve nincs, az eset koleragyanusnak tekintendő és ennek megfelelőleg kell az intézkedéseket megtenni.

A „TORONTÁL” tárcája.

A beszélő kő.

— A leányom kezét! Hát még mit nem? Egy ilyen koldus fickónak. Na egy-kettő, amott az ajtó. Künn tágasabb. És nehogy megzssalak a koronás ökör körül csavarogni, masként...

És bordigeaux gazda még a tányert is a kikoszorúzott kőrő fejéhez akarta vagni, nem törődve a terraszon levő vendégekkel, kik ugyan csak mulattak szörnyű haragján.

Belliard René, ha nem a bájos Anette, akit már három év óta imád, atja all előtte, bizony összetöri néhány csontját. Így csak ezt dadogta:

— De Bordigeaux gazda, namzelle Anette és én szeretjük egymást.

— Ah, merje ezt Anette a szemembe mondani. Anette, egy olyan gyönyörű leány, akinek huszonöt ezer frank hozománya van, feleségül menjen egy fogadói szolgálathoz.

— No jó, Bordigeaux gazda. hát elmegyek, de nem bucsuzom, meg fog hallani felőlem.

És szép lassan távozott. Sőt az angol miss kíváncsi tekintete kísérte, akinek tetszett e szöke, falusi athléta.

Bordigeaux gazda is távozott, néhány perc múlva a konyha felől pofonok csattanása és hangos női sírás jelezte, hogy a leányával is értekezett. Pedig a Koronásökök gazdája már megbánta, hogy Belliarddal oly brutalisan viselkedett. Hol kap most, idény közepén egy olyan s'orgal-

mas, megbízható, dolgos szolgát és főleg, mi lesz a „visszhanggal”?

Mert a bretagne-i kis fogadó fő vonzó erejét egy szikla képezte a tenger partján, amelyről a legcsodálatosabb visszhang hallatszott. E visszhang oly rengő, érces hangú volt, hogy a legelső nápolyi tenorista is megirigyelhetné volna. Ez csabította ide százával az idegeneket, akik a „beszélő kő” csodájára sereglettek ide és töltötték meg Bordigeaux gazda kis fogadóját. És csodálatos módon a természeti tüneményt csak ő fedezte fel, elődje ugyszólván egy darab kenyéért adta el neki a fogadót, amelyből ő a híres visszhang révén egész vagyont szerzett már. Még Párisban is beszéltek a „beszélő kő”ről és Bordigeaux gazdának nemsokára egy garaga-t kellett építenie az autómobilok számára.

Ez éjszaka nem tudott aludni. ... Masnap reggel három autó érkezett, zajos, vidám társasággal, szép hölgyek, elegáns urak vegyesen, akik rögtön a híres „beszélő kő” hangját akarták hallani.

— Egy szikla, amelynek egy millió van a torkában, — nevetett Barlissot, a párisi színház igazgatója, ki ugyancsak a társaságban volt.

Bordigeaux gazda vezette a vendégeket a sziklához.

Félórai meredek ut után, a tenger partján elértek egy kis szűk kapuféléhez, melyet két magasba nyúló természetes granit-szikla alkotott. A kettő mögött meredt égneek egy harmadik. Ez volt: — ő.

A fogadós elhelyezte vendégeit. Meg volt nyugodva, mert az imént Biliard alakját látta erre suhanni. Mégis derék fiu, nem hagyja cserben.

Meglepette hát sapkáját és a szokásos kérdést kiáltá:

— Visszhang, itt vagy?

— Igen, itt vagyok, — hangzott egy érces, tömör hang, itt vagyok, Bordigeaux gazda, hogy értésére adjam, beleuntam három év óta jatszani a visszhangot, és hogy maga egy vén teve!

A körülálló homéri kacajban törtek ki. A hölgyek a gyepe vetették magukat, úgy nevettek, a direktor cake-walkot tancolt és körül fogtak a dühtől meredt Bordigeaux.

Az előbbi érces hang pedig diadalmasan csengőn belekezdett Fortunió dalába, oly ezüst tisztán, oly tökéletes kiejtéssel, hogy Barlissot azonnal csendet parancsolt. Majd így kiáltott:

— Fiam, láttatlanba szerződtelek! Kezdetnek kapsz havon a 2500 frankot. Elég?

— Elfogadom! — felelte a hang, a többiek tapsa között.

Észre sem vették, hogy Bordigeaux gazda elajult dühében.

Belliard a szép Helenában lépett fel először Párisban óriási sikerrel.

Csakhamar fűrdött a dicsőségben és a vagyonban; de mégis feleségül vette Bordigeaux Anette kisasszonyt, sőt, mi több, boldoggá is tette.

Am az apósa még ma is haragszik rá, hogy a „beszélő követ” örökös némaságra kárhoztatta.

Curnonsky.

Royal-Bioskop-Színház

a napokban a „Magyar Király” szállónak külön e célra berendezett helyiségében
megnyilik.

988-x.1

Tehát az ily tudományos szakszerűséggel megállapított koleramegbetegedések fordultak elő néhány községben tömegesen, több helyütt, ezek közt Nagybecskereken is szörványosan.

Ha pedig valakit ezen szakszerűség sem képes meggyőzni arról, hogy tényleg ázsiai kolerával állanak szemben, azt a megbetegedések súlyossága tőlán mégis gondolkodóba ejti. Dr. Haidegger Lajos megyei főorvos mult havi egészségi jelentése szerint Torontálvármegye területén 8 községben összesen 53 koleramegbetegedés fordult elő, (legtöbb Czepaján 21, és Klekken 18) s ezek közül 40 halt el, ami éppen 75% halálozás, csak 13 gyógyult fel. A lefolyás ilyen súlyossága és a bajnak terjedése mégis elég ok arra, hogy komolyan foglalkozunk vele.

Mindezek dacára a nagyközönség még nincs meggyőződve arról, hogy kolerával van dolguk és pedig azért nincs meggyőződve, mert a hagyományból azt tudja, hogy kolera esetén a községek összes lakói kipusztulnak s miután mostan ez nem állott be, úgy a megbetegedés nem is kolera — a nagy tömeg szerint.

Már pedig, hogy a megbetegedés nálunk ilyen mérvet nem öltött, azaz hogy százával nem haltak el az emberek a kolera miatt, ez a civilizáció, a modern kultura eredménye s éppen ezen eredményre büszkék lehetünk s ezen eredmény elismerésében első sorban az orvosokat illeti meg a dicséret, kik a tudomány eszközeivel felfegyverkezve a veszedelem közeledtével részen állottak s tőlük telhetőleg mindent elkövettek a baj idejekorán való felismerése, a beteg elkülönítése, kezelése és a fertőtlenítések körül. De nemcsak az orvosok, hanem a közigazgatási hatóságok is az összes óvintézkedéseket végrehajtották, hogy a baj járványá ne fejlődjék. Anincionus pontossággal kutatták minő uton jött a fertőzés, kikkel érintkezett a megbetegedett, a beteggel érintkezettek, egyesekeket, családokat, házakat, utcákat sőt egész községeket zár alá helyezték, minden betegsége gyanus egyént megfigyeltették, a fertőtlenítést a vegletekig keresztülvitték, a közbiztonságra ügyeltek stb.

Nem akarom mindezen hatósági intézkedéseket részletesen felsorolni, mert hiszen kinek-kinek alkalmá van saját szemével meggyőződni mindezekről s ha csak egyebet nem mondok a Béga folyó vize használatának eltiltása.

Szóval a jelen koleraveszedelemmel szemben megtették az orvosok a kötelességeiket, de főleg a közigazgatási hatóságok fényes tanujelét adták annak, hogy a helyzet magaslatán állanak s az ily veszedelemmel is képesek megbirkózni.

Nem hivatásom az e téren érdemekre szertettek neveit külön kiemelni, de annyit megjegyezni kötelességemnek tartom, hogy úgy az orvosai, mint a közigazgatási tisztviselői kar egyaránt komolyan vette hivatását és rendeltetését s ezen vállalt közös fáradozásaink folytán sikerült a bajt lokalizálni, a járvány kifejlődését megakadályozni s ez által a veszedelmet elhárítani.

Mindig hallani, hogy a mostan csak lapangó, a szörványosan előforduló kolera a jövő tavasszal nagy vehemenciával lépne fel és öldöklő járványá fejlődne.

Ezen aggodalmat éppenséggel nem osztom, mert a tavasszal sem lesz, de nem is lehetne az másképpen, mint mostan volt, azaz hogy eleinte szörványosan lép fel a baj s csakis az óvintézkedések nem kellő keresztül vitele esetén fejlődhetne a baj járványá.

Az iránt, hogy ez meg ne történhessék garanciát nyujt az immár a veszedelemmel szemben kipróbált és megedzett orvosi karunk is a tapasztalat szerint ezen baj tekintetében és a kor kívánalma magaslatán álló közigazgatási hatósági tisztviselőink vállvetett, odaadó és ügybuzgó fáradozása.

Dr. Fialowszki Béla,
kir. törv.-széki orvos.

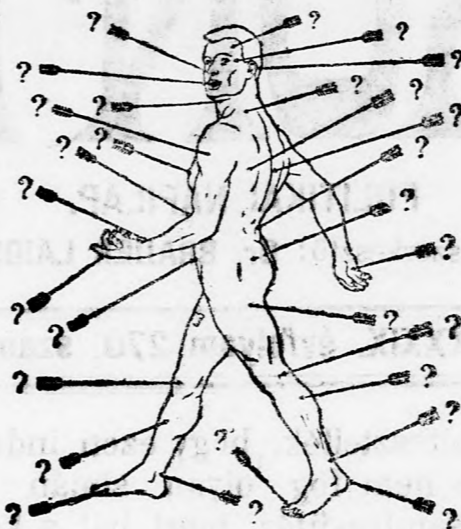
Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 7/8 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület munkáginásiumának folyó havi előadásai: November 29. 8-9-ig gazd. földrajz, 9-10-ig irodalom.

Vannak fájdalmai?

(924-164)

- I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, köszvényt, idegyengeséget, oldal-szurást, szagatást, influenzát, fej-, fog- és derék-fájást, zsábat, bémulást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is pártlan gyógy-sikerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona
- II. Továbbá tudomására óhajjuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorhajók, görcs, étvágytalanság, veseegés, hányási inger, rosszullet, felhőfögés, puffadság, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsáfluidot 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatoktól és címezzünk minden rendelést pontosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica,
Centrale 125. sz. (Zágrábmege.)

HIREK.

— **Kinevezések és áthelyezések.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Hlatky Agoston dolácsi állami elemi iskolai igazgató-tanítót a kiszombori elemi iskolához, Porse Vilmos bereztozci állami elemi iskolai tanítót a pancsovai állami elemi iskolához eddigi minőségükben áthelyezte, Mathiasz Oszkar okl. tanítót pedig a dolácsi állami elemi iskolához rendes tanítóvá kinevezte.

A m. kir. pénzügyminiszter Mady Jenő nagybecskereki lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká a nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvédséghoz kinevezte.

— **Házasság.** Radonics Gyula csenei járási főszolgabíró Kremling Krisztina urnővel Alibunáron, november hó 21-én házasságot kötött.

— **A szabad liceum előadása.** A Torontálmegei Magyar Közművelődési Egylet szabad liceuma november hó 27-én vasárnap az állami polgári és felső kereskedelmi iskola dísztermében előadást tart. Az előadás tárgya: Bányák; ércék bányászata. Irta és 87 vetített kép bemutatásával előadja: Perl Mihály felső kereskedelmi iskolai tanár.

Az előadás főbb pontjai: Oligocén tenger. — Mészkorétegződés. — Budai hegyek. — Palagyürődés az angol tengerparton. — Meleg meszes forrás lerakódásai a Yellowstone parkban. — A selmezbányai bányatársáda ékje és kalapácsa. — A Petőfi-táró Lupényban. — Táróácsolat összeomlása. — Kutatóakna mélyítés. — Az annavölgyi szenttelep keresztmetszete. — A külszing lefejtett meredek dőlésű értelep. — Oszlopok egy lefejtett szenttelepben. — Biztonsági bányalámpák. — Villanyos mozdony. — Benzin mozdony. — Szállítás végtelen lánczettel. — Végtelen kötéllel való szállítás. — Szállító-kas aknában. — Táróhajásnál használt furógép. — Réselőgépek. — Egy bányá szelvénye. — Szénválogatás mozgó szallagon. — Egyszerű zuzó. — Modern zuzó belseje. — Forgó szer. — Sikló végtelen kötéllel Vulkánban. — Kötélpálya. — Aranykotró. — Verespatak látkepe. — A Csetatye egy része. — Aranyudvar a Csetatye belsejében. — Termésaranydarabok Verespatakról. — Az orlai Szentkeresztbánya altárája Verespatakon. — Munkahely az orlai

Szentkeresztbányában. — Aranyzuzó Verespatakon. — Munka a gubás széren. — Aranytörés Brádon. — A rudai 12 apostol-bánya központi zuzótelepe Brádon. — Mentőkészülék. — Életmentés. — Szénosztályozó Petrozsényban. — Szénmosó és kokszkemenczék Aninán. — Kokszkitalás Lupényban. — Sósziklák Parajdon. — A vizaknai nagy akna a honvédelemmel. — A beszakadt „Kunigunda” akna Aknaszlatinán. — Marosujvár látkepe. — A marosujvári sóbánya egyik terme.

Az előadás délután 5 órakor kezdődik. A közönséget kéri a pontos megjelenésre, nehogy késve jövek zavarják az előadást. Gyermekeket szülőik kíséretében sem bocsátanak be. Belépődij nincs.

— **Herzl Sándor halála.** Öszinte részvétellel vesszük a szomorú hírt, hogy Herzl Sándor, a Torontálmegei Takaré- és Hitelbank aligazgatója, aki 26 év óta állott a tekintélyes pénzügyi szolgálatában s a it rokonszenves modorú, pontos kötelességtudású és közhasznú munkásságáért mindenki tisztelt és becsült, ma reggel 64 éves korában hosszabb szünetes után meghalt. A gyászshír még a reggeli órákban az egész városban elterjedt s mindenütt élénk sajnálkozást és részvétet keltett. A halál hírére a bank épületére valamint a kaszinó épületére kitűzték a gyászlobogót. Az elhunyt köztisztviselőben álló öreg urat, kinek halálát neje és rokonain kívül számos barátja és jóismerőse gyászolja, holnap délután 2 órakor temetik el az Aradáci-uton levő gyászszobából. A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Herzl Sándorné úgy saját, mint számos rokonsága nevében mélyen elsomorodott szívvel jelenti hön és forrón szeretett férjének illetve rokonak, Herzl Sándor a Torontáli Takaré- és Hitelbank aligazgatójának folyó hó 25-én hajnalban 2 órakor hosszas és nehéz szünetes után életének 64 ik évében történt gyászos elhunytát. A felejthetetlen drága halottat november hó 27-én d. u. 2 órakor helyezték a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra. Nagybecskerek, 1910. évi november hó 26-án. Béke és áldás poraira!

Ugyancsak külön gyászjelentést adott ki a Torontálmegei Takaré- és hitelbank is, melynek szövege a következő:

A Torontálmegei Takaré- és Hitelbank igazgatósága mély megilletődéssel jelenti az intézet negyedszázadon át volt ügybuzgó és kiváló főtisztviselőjének, Herzl Sándor ut intézeti aligazgatójának folyó hó 26-án történt elhalálozását. Az elhunytak földi maradványait az Aradáci-utcai gyászszobából folyó hó 27-én délután 2 órakor kísérik ki utolsó nyugvó helyére. Nagybecskerek, 1910. évi november hó 26-án. A hű munkatárs emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

— **A kulturstélyek.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület első irodalmi és művészi estélye Antalfalván lesz december 17-ikén s itt az estélyre Zsiros Imre főszolgabíróval élén már nagyban folynak az előkészületek. Az antalfalvai estélyen való közreműködésre a kulturregyesület a maga részéről Sz. Szigethy Vilmost, a kitűnő poétát és Kalcso Leót, a nagybecskereki főgimnázium jeles tanárát kérte föl.

Ugyancsak megindultak az előkészületek a kulturstélyre Nagyszentmiklóson is, ahol az estély február hó elsején lesz. Itt az egyesület előadónak Szabolcska Mihályt, a nagy költőt és Grézió János kir. tanfelügyelőt kérte föl.

A harmadik kulturstély Módoson lesz, ahol szintén nagy érdeklődéssel néznek az estély elé, a melynek rendezését Steinbach Antal főszolgabíró és Zsiross József, a Kaszinó elnöke intézi lelkes buzgalommal. A módosi kulturstélyre az egyesület előadókul Jörgné Draskóczy Ilmát, a kiváló temesvári poétasszonyt és Knyaskó Lajos felső kereskedelmi iskolai igazgatót kérte föl. Módoson az estély megtartását február közepére vették tervbe.

SZALLITÁSI, BIZOMANYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERI MÓR ÉS FIA : SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszallító kocsiainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyujtunk.

482x200 129

ALAPITTATOTT 1863. ————— FŐÜZLET SZEGEDEN. ————— ALAPITTATOTT 1863.

A VILÁG LEGJOBB TEAI

Az angol király

szállítól.

Különlegesség:
„KING'S-BLEND“
Ő felsége az angol király fide o'olook-teája.

902-105

UNITED TEA COMPANY

LONDON

A Walesi herceg

szállítól.

„U. K.“-TEAK
rendkívül kiadósak és aromatikusak.

FŐRAKTÁR: PRANDELL REZSŐNÉL NAGYBECSKEREK HUNYADI (FŐ) UTCA.

Az ijaroskórból. A Nagybecskereki Iparoskör folyó évi november hó 13-án tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy az aktuális ipari kérdések megvitatása céljából a tél folyamán, vasárnaponként vita-délutánokat rendez. Az első vitadélután holnap, vasárnap délután 3 órakor lesz a „Pest-szálloda“ külön nagytermében, ahol is a vitát megelőzőleg Tóth Ferenc, a kör alelnöke tart bevezető felolvasást „Az örök kérdésről.“

Az étvágytalanság, mely annyi embert kínoz, a rossz emésztés következménye. Az emésztési hibákat a természetes **Ferencz József** keserűvíz rendszeres használata által (reggelenkint 1/2 pohárral ébgyomorra) játszva meg lehet javítani. 42-1.1

Jóslás a télről. Meteor, a jelen időjós legújabb jelentése a következő: A téli idő korán beállt, megfelelőleg Szaturnusz befolyásának, melyet ez alkalommal nem keresztezett, más ellentétes erőhatás, még a napfoltok sem igen zavarták, miután a Nap legtöbbszörre feltmentes volt, mint ahogy jelenleg is az. A hideg jelleg tovább tart, csupán a 26. ik, mint Vénusznak együttállása iger enyhétebb, legvalószínűbb esapadékos időt, mely azonban hó is lehet, 28-29-30-ikiak hideg befolyásnak. December havának változói napjai 1-2-9-12-15-16-23-26-28 és 31-re esnek. Ezek közül leg-erősebb hatásuk a 2 ik enyhe, 12. hideg, 15. csapadékos, havas, 26. hideg, szeles, esetleg viharos jelleggel. December hava ezek szerint első napjaiban enyhébb jelleggel érvényesül, de aztán a hideg idő veszi át az uralkodást, úgy, hogy ezen jelleg kevés kivétellel az egész hónapban megmarad, havas, szeles, sőt viharos időjárással.

A népszámlálás. Nagybecskerekre a vármegye ház nagytermébe ma értekezletre hívták össze a nagybecskereki, bánlaki, módosi, párdányi és törökbecsei járás jegyzőit és népszámlálóbiztosait, hogy megbeszéljék a népszámlálás részletkérdéseit s meghallgassák Budai László belügyminiszteri titkár fölvilágosításait és utbagazításait a népszámlálási törvény intézkedéseire nézve. Az értekezleten, melyen a vármegye részéről dr. Vinczehidym. főjegyző, továbbá Lowieser Imre, közp. főszolgabíró, Szépfy Elemér, Ürményi Sándor főszolgabírók és Bielek Vilmos th. megyei aljegyző vettek részt, az egyes bonyolódottabb és vitásnak tetsző kérdések körül több felszólalás hangzott el, amelyekre nézve azután a belügyminiszter kiküldötte beható magyarázatot és fölvilágosítást nyújtott.

A kereskedelmi és iparkamarából. A temesvári kereskedelmi és iparkamara tegnap teljes ülést tartott, amelyen Torontából megjelentek: Tóth Ferenc (Nagybecskerek), Novakovic Szvetozár és Kucera Mathold (Nagykikinda). A napirend során Torontálvármegyét érdeklő ügyekben a következő határozatokat hozták: A Zombolyán létesítendő kézilógüzlet engedélyezése ellen a kamara nem emel kifogást. Tóth Ferenc nagybecskereki fazekasmesternek utazási ösztöndíját engedélyezték. A perjamosi, valamint a sándorfalvi kómpok vámszedési engedélyének meghosszabbítása ellen a kamara nem emel kifogást.

A hustrátság ellen. A folyton emelkedő busarak mindenütt arra kényszerítik a fogyasztóközönséget, hogy mozgalmat indítson a hustrátság ellen. Nálunk Nagybecskereken is annyira felszöktek a busarak, hogy ma holnap már csak a legvagyonosabbak engedhetik meg maguknak azt, hogy húst egyenek. E tarthatatlan állapot megszüntetésének előmozdítására, mint már jeleztük, az Omke nagybecskereki kerületi a Lloyd-társulattal, az Ipart-stülettel, nemkülönbén a Magántisztviselők Egyesületével egyetértőleg holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor a nagybecskereki Lloyd-társulat termében nagygyűlést tart, melynek előadója Beck Géza, az Omke központi helyettes főtitkára lesz. A nagygyűlés

tárgya az általános hustrátság ellen s a szerbiai vámsorompó megnyitása mellett való állásfoglalás.

A Székely-féle javaslat és a jogi vizsgák. Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. Akik azt akarják, hogy az új törvény reagjak ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szemináriumhoz (Kölozsvár, Bolyai-utca 3. sz.) melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsonzi tankönyveket helyettesít, az összes szigorlati kérdéseket felölöl jegyzeteit, melyekből otthon előkészült jelöltek rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A „Jogi vizsgák letétele“ című most megjelent könyvet díjmentesen megküldi. 970-15.1

Nagybecskereki baromfityesztő sikere. Reitter Oszkár Nagybecskerek város rendőrkapitánya, aki fajbaromfityesztés terén országos hírnévre tett szert, most újabb szép sikert ért el. Reitter ugyanis, akitől a szófai fajbaromfityesztés alkalmával maga Ferdinánd bulgár király is vásárolt remek példányu orpingtonokat s aki Romániába, Szerbiába, Alsóausztriába, Stájerországba és Svajcra is szállít fajbaromfiakat, most a román királyi koronauradalmak igazgatóságától kapott nagyobb megrendelést emdeni ludakra és pekinci kacskákra, amelyeket a napokban már el is szállítanak. A nagybecskereki fajbaromfityesztésnek ez a legújabb szép sikere mindenesetre elismerésre méltó.

Sok évi megfigyelés. Emésztési gyengeségek-nél és étvágyhiánynál, általában minden gyomor-bajnál a valódi „Moll-féle Seidlitz porok“ bizonyultak a legsikeresebbeknek többi szerek fölött, mint gyomorerosítók és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (c)

A kolerázár föloldása. Hivatalos oldalról vett értesítés szerint a kolera nálunk most már teljesen megszűntnek tekinthető s ennek folytán a hatóságok holnapra a kolerázárlatot Nagybecskereken is feloldják s így a Béga is felszabadul az őrizet alul. Ezzel a hírrel kapcsolatban említjük meg, hogy a szegedi 5-ik honvédelmagvezető parancsnokságától ma átirat érkezett a városhoz, amely szerint a honvédelmőrcsok, akik eddig a kolerázár miatt nem vonulhattak be, december hó 1-en, vagyis jövő csütörtökön kötelesek a fegyverszolgálatot megkezdeni.

A Budapesten megjelenő „Világ“ című politikai napilap, mely tudvalevőleg a radikálisabb liberalizmus szel emében szerkesztetik s a magyar szabadközműesség szócsöve: miközben az általános választójogért, a felekezeten közoktatásért s a szekularizációért vívja kemény csatáit, még arra is ráér, hogy előfizetőinek kedves

karácsonyi ajándékot adjon. Igen érdekes ez az ajándék. A „Világ“ t. i. 1000 koronás, 500 koronás, 50 koronás és nagyon sok 20 és 10 koronás utalványt fog december 10 én az előfizetői között kisorsolni, amely utalványokkal a szerencsés előfizető igen előkelő cégeknél azt vásárolhat, amit akar. Az illető cégek ugyanis a „Világ“ utalványait pénz helyett elfogadják, mert ők viszont a „Világ“ nál beválthatják azt. Ez nem sorsjáték, mert a „Világ“ tulajdonképpen tetszése szerint oszthatná ki az ajándékot, de ehelyett a sorsra bizza a nyerők megállapítását. Azok a cégek, amelyeknél vásárolni lehet, a „Világ“ minden számában fel vannak sorolva.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt heten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Juhász István ref. napszamos és Meszaros Vera rk. — Károlyi Bela rk. posta-raktáros és Nedelykó Mária rk. — Kirtyanszki Vitályos gk. földműves és Rackov Hajnalka gk. — Kobitarov Milán gk. kereskedő és Risztics Mária gk. — Héber István rk. közműves és Hadácsi Etel rk. — Freniz István rk. napszamos és Dragutin Erzsébet gk. — Kirtyanszki Aron gk. földműves és Turinszki Angyalika gk. — Armacsi Jubkó gk. kovács és Sztaiy Zvezdana gk. — Avramov Iván gk. napszamos és Cifmics Danica gk. — Iszakov Uros gk. földműves és Cvejits Katalin gk. — Schepp János rk. szabó és Meng Borbála rk. — Devity Miklós gk. földműves és Sztenoviyev Danica gk. — Tyuresin Gabor gk. földműves és Minya Mária gk. — Vargay Janos gk. földműves és Gardinovacski Miléna gk. — Tyuresin István gk. fodrász és Mieszler Mária gk.

Születések: Klaszki Jakab, rk. építőmester, fia. — Szabó Sebastyén, rk. fűtő, fia. — Bécsi Mihály, rk. napszamos, fia. — Gröszter András, rk. szabó, fia. — Schubert Ernő, rk. szerelő, leánya. — Annau Janos, rk. közműves, leánya. — Koosz József, rk. kereskedő, fia. — Dezső József, rk. bentes, fia.

Halálozások: Kotorics Mladen, gk. 56 é. könyvelő, tüdőlob. — Baier Janos, rk. 60 éves napszamos, majlob. — Özv. Czvekov Tamásné, gk. 34 éves, veselob. — Sztanojev Szilárdné, gk. 52 éves, tüdővesz. — Pélin Miosné, gk. 65 éves, méhrak. — Balogi György, rk. 70 éves városi szegény, agyvérzés. — Özv. Magos Antalné, rk. 78 éves, aggtör. — Sziágyi András, rk. 53 éves favágó, szivhüdes. — Adamovics Illés, gk. 33 éves kerekgyártó, szivhüdes.

Nagybecskerek város virilistái.

— A legtöbb adót fizetők névjegyzéke. —

Nagybecskerek, november 26.

Nagybecskerek város képviselőtestülete annak idején megbizta dr. Pollák Győző elnöklésével Végk Károlyt és Krsztics Jánost az 1911. évi virilis névjegyzék elkészítésével. A bizottság most terjesztette a város tanácsához a kiigazított névjegyzéket, amely szerint Nagybecskerek legtöbb adót fizetői a következők:

Rendes tagok: A m. kir. kincstár 11387 kor. 77 fillér, A gör. kat. szerb hitközség 5616 41. Stainitzer Géza 2588 37, Dungserszki Lazár 2911 70, A T. H. E. V. 2806 18, Torontálvármegyei tisztii nyuldíjalapja 2735 16, Hiler József és fiai cég 2656 21, dr. Parics Zoltanné 2390 —, Kuráder Inre 2325 56, Dauu Gyula cég 2310 26, Bukka Lajos 2291 16, dr. Pap Géza 2215 72*, dr. Pollák Győző 2062 96*, dr. Brájler Lajos 1980 72*, Milijev Pal 1946 12*, Gradnucrai negyedközség 1868 66, Szabó Kálmán 1810 24*, Bauer Henrik 1766 60*, Wais Izidor 1688 20*, Oppovai negyedközség 1687 20, Szalay József 1676 08*, Karóczai sebészeti alap 1646 64, Kovács Sándor 1599 72*, Franz J. L. 1576 10, Nagybecsereki takarékpénztár 1424 98, Bocze Miksa 1345 03, dr. Demkó Pálné 1339 79*, Mayer Rezső 1301 86*, Özv. Guttmann Jakabné és fiai cég 1236 99, dr. Dukasz József 1234 32*, Közgazd. saji bank 1227 48, Özv. Hutter Jánosné 1209 70, Temmer Sámson 1208 50, M. tei y Gyula 1188 22, Annau Janos 1177 20, Kéler Ákos 1168 86*, Zambary Pal 1142 03, Özv. Kollarich Lujza 1137 66, Poroszkay Bela 1131 92, Dimitrie-

Sunlight Szappan

Közvetlen a testünkön hordott fehérnemű mosásához használjunk csak feltétlen tiszta szappant, amilyen egyedül a Sunlightszappan.

Hatásában utóérhetően, kiadósága révén pedig a legolcsóbb.

Kettős darab 30 fillér
Nyolcszögletű darab 16 fillér.

vics György 1129 24, dr. Várady Imre 1106 80*, özv. Filkovič Pálné 1071 18, Friedmann Alfréd 1068 36, Keilner József 1061 00*, Napholz Ágoston cég 1049 78, dr. Mihalovits Odón 1029 24*, dr. Végh Lajos 1022 40*, Steyer István 1016 69, Haidegger Odón 1013 13, Ujváry Adolf 1005 97, Namet negyedközség 996 66, özv. Löwy Ignacné 990 07, dr. Stern Lázár 985 26*, Gyukics Jóca 980 47, Hertelendy Ferencné 972 11, Jakobsits Imréné 972 11, Szérics Mita 961 30, Deutsch János és társa cég 960 —, dr. Wattay Dezső 945 44*, Torontalmegyei takaré- és hitelbank 929 20, özv. Linyacsbi Pálné 918 99, Szücs István 900 81, Hajduska Jenő 895 08, Mateits Olga 891 41, Janity-Popovics Jelena 887 76, Menezser Lipót 886 28*, Prandell Rezső 885 69, Schmidt Péter Pal 872 57, Sztakity Zsárkó 871 92, Radits Milán 869 10, Nikiforovics Szima 867 92*, Stoits Izabella 861 11, Stoits Renée 861 11, Nagybecskereki takaré- és előlegegyület 841 04, Freund S. és fia cég 822 32, Eckstein János 820 24, Bencze Antal és fia cég 814 94, Oldal Antal 804 54, Eiszler Mihály 797 32, dr. Nagy Dezső 778 10*, Schmidt Jakab 775 22, dr. Annau Ernő 763 10*, Temmer testvérek cég 760 32, Weiterschan Mihály 755 02, dr. Mangold Samu 754 48*, Ambrózy József 752 61, Szávits Iván 752 46, Liptay István 751 75, özv. Fuka Szávané 748 68, dr. Kardos Samu 734 88*, Kluge Károly 734 64*, Röhrich Péter 734 35, Raskovits Mladen 726 64, Hirtenstein Márk 720 96, Bakalov Mita 713 03, özv. Bauer Pálné 708 56, Puts Frigyes 698 45, Gyárfás Odón 695 60, Magyarov Szvetozár 682 04 és Weiterschan Jakab 673 korona 82 fillér.

Póttagok: dr. Kiss János 665 56* kor., Kertész Márk 665 22, Sztokovits György 655 83, Raczkov Szima 652 94, Helmbold Karoly 650 37, Sztraity György 645 32*, Stefanovics Sandor 642 26, Zsivanovics Velizár 640 15, Turner Alajos 639 72, özv. Engel Sámuelné 625 13, Strehlinger Márk 622 —, Fein Fülöp 616 59, Herzfeld Vilmos 610 02, Konkoly Sandor 609 54, dr. Haidegger Lajos 606 52*, Lehmann János 603 61, M. kir. államvasutak 591 84, Wolfinger Izidor 585 40, Freund Lajosné 585 40 és Naszályi Józsefné 585 40 korona.

A *gal jelöltek adóját kétszeresen számították.

Eisenstädter S. és Társai divatárúházában
Nagybecskereken
megkezdődött a
karácsonyi eladás

Mélyen leszállított árak.

(986—x1.)

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, nov. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma részleteiben is tárgyalta a polgári perrendtartásról szóló javaslatot s ezzel a nagy mű megalkotása befejezett dolog. Még ma is élénk vita folyt azonban a 644-ik szakasz körül, míg végre a vita azzal végződött, hogy a Ház elfogadta a szakaszt Sággy Gyulának azzal a módosításával, amely szerint a házassági perekben az ügyésznek csak az a joga lehet, hogy az iratokat megtekinti és felelősséggel élhet. Azután mig a 645-ik szakasznál volt vita és az utána következő szakaszokat változatlanul, vita nélkül fogadták el. Az ülés Rakovszky-nak az interpellációjával végződött.

A mai ülésen Návay Alajos alelnök elnökölt, aki negyed 11 órakor nyitotta meg az ülést. Az interpellációs könyvből Rakovszky István interpellációja van

bejegyezve, amelyre fél 2 órakor kerül a sor.

Ezután nyomban folytatják a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslat részletes vitáját.

A 644-ik szakasznak tegnap felbemaradt vitáját folytatják.

Csermák Ernő szól ma először hozzá, aki azt indítványozza, hogy a szakaszt újból való szövegezésre utasítsák vissza az igazságügyi bizottsághoz.

Utána Plósz Sándor előadó, majd Székely Ferenc igazságügyi miniszter szól fel, aki a leghatározottabban ellenzi Csermák indítványát, amely a vita elhuzását célozza. Kifejti álláspontját, amely tegnapirol annyiban változott, hogy Sággy Gyulának a módosításához járul hozzá.

Ezzel a szakasz vitája lezárult s szavazásra került a sor, amelynek eredménye az volt, hogy a Ház a szakaszt Sággy Gyula módosításával fogadta el, amely szerint a házassági perekben az ügyésznek csak annyi joga van, hogy az iratokat megtekintetheti és felelősséggel élhet.

A 645-ik szakasznál szintén élénk vita volt, amely Polónyi Géza, Székely Ferenc, Plósz Sándor, Sággy Gyula felszólalása után azzal végződött, hogy a szakaszt Sággy Gyula módosításával fogadták el.

Ezután az összes többi hátralevő szakaszokat is tárgyalta s a polgári perrendtartást részleteiben is megszavazták.

Hétfőn harmadszori olvasásban szavaznak a javaslat felett.

Az ülés végén Rakovszky István interpellált a tanítószövetségnek augusztus 15-ikén tartott közgyűlésén hozott egyes határozatai miatt, amelyek a néppártiak nem tetszettek.

Zichy János gróf kultuszminiszter nyomban felelt az interpellációnak s a válasza Rakovszkyt is kielégítette.

Az indemnitás és a költségvetés.

Budapest, nov. 26. (A „Torontál” eredeti táv.) A képviselőház hétfőn kezdi el tárgyalni az indemnitási javaslatot, amelynek vitája az ellenzéki fenyegetőzések szerint hosszabb lesz. Ma este a képviselőház pénzügyi bizottsága tart ülést, hogy mikor fogjon hozzá a jövő évi költségvetés tárgyalásához. A bizottság valószínűleg már hétfőn megkezdí a költségvetés tárgyalását.

A tanítók szabad egyesülete.

Budapest, nov. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kultuszminiszter tudvalevőleg felfüggesztette a tanítók szabad egyesületének a működését. Miután az egyesület alapszabályait Székely Ferenc igazságügyminiszter hagyta jóvá ideiglenes kultuszministersége idején, kérdést intéztek hozzá, hogy mit szól a dologhoz. A miniszter kijelentette, hogy öneki ehhez ma semmi szava nem lehet, annak idején pedig nem látott semmi okot arra, hogy az egyesület alapszabályait jóvá ne hagyja.

Tolsztoj özvegye haldoklik.

Budapest, nov. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Jaszna Poljanából sürgönyzik, Tolsztoj özvegye halálos betegen fekszik és az orvosok szerint órái meg vannak számlálva.

Határidő-üzlet.

Budapest, nov. 26. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (novemberre) . . . . . 22-08 — —
Rozs (áprilisra) . . . . . 15-36 — —
Zab (áprilisra) . . . . . 16-62 — —
Tengeri (májusra) . . . . . 11-22 — —

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdetorgalomról és a pénzpiacról.
Budapest, november 24.

A legutóbbi hét a budapesti tőzsdén általában nyugodt, sőt időnként meglehetősen szilárd irányzat mellett folyt le. Miután a pénzügyi viszonyok, melyek a főbb külföldi piacokon már a javulás tünetét mutatják, nálunk azonban még aránylag eléggé feszültek, a vezető értékek árfolyamának erősebb emelkedését nem tették lehetővé, a tőzsde szilárd alapirányzata és az újból mutatkozó élénk vételkedv a helyi értékek árfolyamának görgeiainak árfolyamjavulásában tükröződött vissza.

Bankrészvények közül e héten leginkább Magyar jelzáloghitelbank és Magyar agrár- és járadékbank, továbbá Magyar leszámítoló és pénzváltóbank részvények iránt mutatkozott érdeklődés, míg Magyar hitel, valamint Magyar bank és kereskedelmi r.-t. részvények, melyek szintén állandóan forgalom tárgyát képezték, csak néhány koronás áremelkedést értek el.

A biztosító társasági részvények közül kiemelendő a Pannonia-részvények áremelkedése, mely az elmúlt héttel szemben igen jelentékeny különbözetben nyilvánul.

Az iparvállalati részvények ármozgalmának egyik fontosabb momentumát a Ganz-féle vasöntő és a Danubius hajógyár részvényeinek árhullámzása az ezen vállalatok között tervezett fúzióval kapcsolatban. A hét első felében igen élénk kereslet volt észlelhető Beocsini cementgyári részvények iránt az osztrák cementkattell meghosszabbításának kedvező kilátásaira való tekintettel. Ugyancsak a hét első felében igen keresettek voltak az Athenaeum nyomdai részvények, az utóbbi napokban pedig az Egyesült izzólámpa- és villamossági részvények jó üzletmenet hírére és ezen részvények árfolyama részben a beavatott oldalról történt nagyobb mérvű vásárlások folytán számottevő emelkedést ért el. Átmenetileg élénk érdeklődés tárgyát képezték a Magyar gázüzemelési és Budapesti általános villamossági részvények. Általában keresettek voltak a Fiumei rizshantológári részvények és miután kevés áru került piacra, árfolyamuk gyorsan emelkedett. Élénkebb forgalom tárgyát képezték még a Magyar aszfalt, Magyar ruggyantágyár, Salgótarjáni köszénbánya és Ujlaki téglagyári részvények, tartott és részben emelkedő árfolyamok mellett.

A közlekedési vállalati részvények közül az Atlantica tengerhajózási részvények keresettek voltak, míg az Adria részvények árfolyama csökkenést szenvedett. Közuti és városi villamos vasúti részvényekben az üzlet alig változott árfolyamok mellett folyt le.

A sorsjegypiacon a kisebb sorsjegyek árfolyamai javultak és a konverzionális jelzálog-sorsjegyek iránt a decemberi huzásra való tekintettel állandóan élénk érdeklődés mutatkozik.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	nov. 17.	nov. 24.
Magyar jelzáloghitelbank r	496 25	505 26
Pannóniá viszontbiztosító részvény	4250 —	4 300 50
Beocsini cementgyári részvény	734 50	745 50
Fiumei rizshantológári részvény	3365 —	3520 —
Egyesült izzólámpa- és villamossági részvény 1909. kib.	333 50	361 —
Atlantica tengerhajózási részvény	314 50	317 50

IDŐJÁRAS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárasi jelentése.
November 26.

Barométer sílyedő, délután 1-38 órakor: 755 6 mm. Hőmérséklet: maximum 17 C, min. —3 5 C. Csapadék: —. Felhőzet: Nb. 10. Szélirány és erősség: SE. 5.

Jóslat a következő 24 órára: Száz. Kijeli fagy. Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvastást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 6 perctől másnapi este 8 óra 38 perccig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perccig; felhőzet: Ci — fűtőfelhő, Cu — gomolyfelhő, St — rétegesfelhő, Nb — esőfelhő, Ci — St — felhőfátyol, Ci — Cu — bányafelhő, Cu — St — réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság, 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

Felélős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Kapható Nagybecskereken: ROSA BÉLA, FENDLER JÓZSEF fűszerkereskedésében, s más kereskedésekben

Nyulketrecek

ujak és használtak, teletetésre alkalmasak,

olcsón kaphatók

Rákóczi-utca 7. (Mária Terézia-utca sarok).
966-87

1142/1910. sz. Szerbaradac község előjáróságától.

Arlejtési hirdetmény.

Szerbaradac község képviselőtestülete a község tulajdonát képező szivattyutelephoz szükséges kémény felállítását határozta el.

Az ezzel kapcsolatos munka biztosítása céljából folyó évi december 3-án d. e. 10 órára a község háza tanácstermében tartandó nyílt versenytárgyalás hirdetik.

A kémény 20 méter magasságban, 650 mm. átmérőjű belvilággal, 5 mm. vastagságú badogból körülbelül 18 q súlyban méterenként állítandó fel, illetve készítenedő el.

Árverelhet minden hazai iparos, ki az árlejtés alkalmával köteles leszen a mintegy 1800 kor. munkadíj után 5% bánatpénzt, vagy megfelelő értékpapírt a község pénztárába lefizetni.

A község fentartja magának azt a jogot hogy melyik vállalkozónak fogja a munkát kiadni.

Szerbaradac, 1910. évi november 23.

981-3.2

Az előjáróság.

Belföldi, hazai új

BIZTOSÍTÓ RESZVÉNYTÁRSASÁG,
mely az összes régi, új és legújabb

biztosítási ágazatokat

közvetlenül és közvetve műveli, megbízható, tevékeny, jó üzletszerű

főügynököt keres.

Kimerítő írásbeli ajánlatok „**Összes biztosítási ágazatok**” alatt **ECKSTEIN BERNÁT** hirdetés irodájába **BUDAPEST, VII kerület, Erzsébet-körut 37. szám alá** küldendők.

9337/1910. sz.

A törökbecsei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Kumán községben újonnan rendszeresített 300 kor. évi fizetéssel és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakkal javadalmazott községi **bábai állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908: XXXVIII. t.-c. 27. és 28. §-ai értelmében kellően felszerelt kérvényüket folyó évi december 20 ig hozzám nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Törökbecse, 1910. évi november 20.

Dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

982-3.2

A bókai és neuzinai határban fekvő Bogdán-szállás és Vizics nevű **legelő** 273.5 területtel, valamint a bókai határban fekvő Bajbuk legelő 210 kat. hold területtel **1911. évi január 1-étől bérbeadó.**

Bővebb felvilágosítást nyújt **Probst István** tulajdonos,
(978-3.1) **Torontálszécsány.**

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1910 október 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 20 p.
Pancsovári: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 15 p.; délután 9-16 óra
Szegedről: (motorkocs) d. e. 10 óra 21 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) A nagybecskerek-bégapárt pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibanárról és Temesvárról: este 8 óra 15 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsovári: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (kiskönyvágányú vonal) reggel 8 óra 28 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 34 perc.
Szécsányból: este 6 óra 29 perckor.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovári: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 15 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 30 p.; este 6 óra 40 p.
Szegedre: (motorkocs) délután 1 óra 20 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 8 óra 7 p.
Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibanárra: reggel 8 óra 35 perc.
Zombolyára: (kiskönyvágányú vonal) reggel 8 óra 26 p. délelőtt 11 óra 35 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indúl Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 1 óra 50 perckor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 20 perckor.
Szécsány—Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 8 óra 30 perckor.

Minden lótulajdonos
csakis az általánosan használatban lévő, minden tekintetben bevált védjeggyel ellátott **eredeti-H-sarkot** használja.

Állandóan éles! Csúsklépés kizárva! Sikos uton az egyedüli czélszerű!

Korácsoknál és washerekedőknél állandóan rakítson.

Figyelmeztetés: Csakis az eredeti-H-sarkok készülnek speciális acébből; óvakodjunk utazókortól, melyek csekélyebb értékű anyagból készülnek és csúszásra hajlamosítanak. Bevásárlásoknál figyeljünk a fenti védjegyre, mely minden egyes eredeti-H-sarkon látható.

Fixfizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—400 kor. Hecht bankház, részvénytársaság. Budapest, Ferenciek-tere 6.
464-x 26

1 hálószoba-butor

azonnal eladó

hirtelen elutazás miatt.
Reggel 8-tól déli 3 óráig

Benő cipőgyár-féle házban
Karácsonyi-utca.

(989-1.1)

493. ip. ül. 20314. kig. 1910. sz.

987-1.1

Felhívás!

A nagybecskereki iparostanonc iskolai igazgatóság által beküldött mulasztási kimutatások szerint a helybeli iparosok tanoncaikat az iparostanonc-iskolába rendszeresen nem járatták: ugyanezért felhívtnak a nagybecskereki iparosok, hogy tanoncaikat az iskolába annyival inkább rendszeren járassák, minthogy ellenkező esetben a mulasztó iparos az 1884. évi XVII. t.-c. 157. §. a. pontja alapján 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetteti fog.

Nagybecskerek r. t. város tanácsának, mint elsőfoku iparhatóságának 1910. évi november hó 25-ik napján tartott üléséből.

Strosz Béla,
polgármester helyettes.

UJBOR

== kapható ==

hektoliterenként

dr. Brájer Lajos szőlőjéből

Nagybecskerek, Zápolya-utca 1-ső szám alatt.

941-x 8

4787. sz. 1910

Bánlakai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye bánlakai járásához tartozó Zichyfalva községben rendszeresített **II-od segédjegyzői állás**-ra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §. illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában előirt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hivatalomhoz folyó évi december hó 10-ig annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Az állás javadalmazása 1000 korona évi fizetés, havi utólagos részletekben.

Bánlak, 1910. november hó 23-án.

Dr. Ürményi,

főszolgabíró.

985-2.1

6055/1910. sz. A nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járásához tartozó Keglevichháza községben megüresedett **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: A körjegyzőség községeitől 800 kor., fizeteskiegészítés az államtól 200 kor.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni kívánják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi december 12-ig adják be hivatalomhoz.

A választást Keglevichháza község-házánál folyó évi december 13-án d. e. 9 órakor fogom megtartani.

Nagyszentmiklós, 1910. évi nov. 18.

979-3.2

Hadfy, főszolgabíró.

Ó H J A J I 801-26-10

Köhögés, rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak

Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körut 17.

Kapható: Nagybecskereken: Kellner József, Kollarich Gábor, Losonczy Lehel, Nikolics Emil, Vági Sándor gyógytárakban és Mehlkuhn Dezső droguájában.
Bégaszentgyörgyön: Szerdahelyi Károly gyógytárban.

Hirdetmény.

A Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet bevezette

és e célból egy kiváló életbiztosító társasággal lépett összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát 1 koronás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is fizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszersmind életét is biztosítja.

15 év elteltével,

amikor az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis

1000 (Egyezer) koronát kézhez kapja.

Amennyiben azonban betevő már az első részlet befizetése után elhalálozna, az egész 1000 korona haladéktalanul esedékessé válik.

Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt megszüntetné, úgy

betétjét kamatos kamataival bármikor kézhez kapja.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagyközönség figyelmét az észszerű takarékoság eme legújabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az összeg, melyet az országban ilyképen jegyeztek.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a

Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság

739x 71 61

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

**Torontáli
strapa cipők
frt 3.75**

**Téli cipők
Torontáli
cipők**

Téli ingek

Téli nadrágok

Téli kesztyűk

Téli harisnyák

Sétabotok

Kézimunka kiállítás

Benó Testvérek ezelőtt A. F. Kokits

divat-, rövid- és cipőruháza

Telefon 201.

Alapított 1870.

száma
tok felül
ulási és
500 órától
an kitűn-
a gyors-
b szám-
zárójelek

száma
442
430
419
410
356
331
304
250
233
219
210
+114
+118
Minden keddi, péntek és vasárnap kizáródik.

száma
442
430
419
410
356
331
304
250
233
219
210
+114
+118
Minden keddi, péntek és vasárnap kizáródik.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor és emésztőszervi, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vérleltetés aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a teljes hátszernek évszázadok óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg tünteti és a Moll feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalom esillapító bedörzögési szer köszvény, csúsz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszékhely
Moll A. gyógysz. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautóval mellett teljesíthetnek
A raktárban tarték határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.
778-X-11.

STOCK

Cognac Medicinal
szavatolt valódi borpárlat

Camis & Stock
gőzpároló telepéből
BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Csakodjunk utáztatoktól.
Kapható minden jobb üzletben.

729-4013

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a Hunyadi-utcában, a volt Erczegán-féle helyiségben a mai kor legkényesebb igényeit is kielégítő

fűszer- és csemege-üzletet

nyitottam, ahol eszkmába vágó elsődrendű különlegességeket tartok raktáron. Telefon útján eszközölt megrendelések azonnal házhoz szállíttatnak.
A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

kiváló tisztelettel
Lukits M. Lyubomir.

Telefon üzleti 235.
Gyári és irodai 170.

A „Világ” karácsonyi ajándéka.

A „Világ” politikai napilap előfizetői közt 1910. december 10-én

karácsonyi ajándékokat

sorsol ki. És pedig: (945-x.2)

Egy előfizető kap	1000	koronát
Két „ „ „ „	500	„
Öt „ „ „ „	200	„
Tíz „ „ „ „	100	„
Száz „ „ „ „	50	„
250 „ „ „ „	20	„
500 „ „ „ „	10	„

Az ajándék nem készpénz, hanem utalvány, amelylyel előkelő cégeknek vásárolni lehet.
Részletes ismertetés a „Világ” bármely számában.

A „Világ” előfizetési árai:

Egész évre	28 K.	— f.
Félévre	14	„ — „
Negyedévre	7	„ — „
Egy hónapra	2	„ 40 „

Előfizetőink minden szerdán díjtalanul kapják a „Politechnikai Szemlé”-t, mint a „Világ” rendes heti mellékletét és kedvezményes árban, 2 korona 40 fillérért, a „Divat Szalon”-t.

Szabó és Társa

Most: **Budapest V., Bathory-utca 22. azelőtt: Gyár-utca.**

Ajánlja egy cséplési, mint malomüzemre kitünően alkalmas benzinlokomobiljait és cséplőkészleteit.

Teljes jótállás kifogástalan üzemerű Üzemzavarok kizárva. Bámulatosan egyszerű szerkezet. Rendkívül csekély benzinfogasztás.

Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre.
A levelezést kerjük nem a Gyár-utca, hanem **V., Bathory-utca 22** címre.

939-103

RÉTHY-BÉLA
GYÖGYTÉRSÉGI
PEMETEFÜCUKORKÁ
BÉKÉSCSABÁN
ÁRA 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál!**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félet** kerjük, mivel sok haszontalan utáztatata van.
1 doboz 60 fillér.

Csak **RÉTHY-félet** fogadjunk el.

704-126

ELSŐRENDÜ TŰZIFA,

angol antracit, salon-köszén, coaks, faszén, kovács-köszén, mindennemű deszkák, gerendák, : tölgyfa, mindennemű bognárfa, szőlőkaró : :

kapható

Kurländer Imrénél Nagybecskereken.

rodai telefonszám 35. Fatelepek telefonszám 80

Fatelepek : Kóna-utca, Aradáci-utca és Kurländer-udvar.

187-2021

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzögésnek bizonyult köszvénynek, oszúnál és meghülésnek.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

881-4211

Uj szabóüzlet.

Tóth József a Kovács Gedeon, majd legutóbb a Frank Lajos nagybecskereki szabó cégek volt szabásza önállósította magát és a Hunyadi-utcában lévő, volt Wassermann féle helyiségben, Eisenstädter-cég mellett

üzletet nyitott.

Elvállal mérték után pontos készítésre női kosztümöket, paletókat, télikabátokat, továbbá mindenféle férfiruhákat a legújabb kivitelben.
Raktáron tart igen nagy választékban angol és magyar férfiruha szöveteket.
Az igen tisztelt közönség szives támogatását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel
Tóth József.

809-2610